

Esi- ja perusopetuksen koulukuljetusperiaatteet

1.8.2025 alkaen

Yleiset periaatteet

Koulukuljetuksia toteutetaan Sievin kunnassa perusopetuslain sekä sivistyslautakunnan vahvistaman kuljetusperiaatteiden mukaan. Koulukuljetusperiaatteilla varmistetaan oppilaiden yhdenvertainen kohtelu koulukuljetuksia koskevissa asioissa.

Koulukuljetuksissa käytetään ensisijaisesti olemassa olevaa julkista liikennettä. Muita kuljetusmuotoja, takseja tai tilausbusseja käytetään täydentämään julkisen liikenteen yhteyksiä. Oppilas voi joutua käyttämään koulumatkallaan eri kuljetusmuotoja.

Sievin sivistyslautakunta on hyväksynyt 18.2.2025 § 16 nämä päivitettyt esi- ja perusopetuksen koulukuljetusperiaatteet.

Kuljetuksen myöntämisen perusteet

1) Koulumatkan pituus

Perusopetuslain 32 §:n mukaan oppilaalla on oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen, mikäli oppilaan koulumatka on viittä (5) kilometriä pitempi. Lainsäädännön mukaan harkinnanvarainen koulukyyti voidaan myöntää alle 5 km matkalta erityisen vaarallisten tieolosuhteiden tms. kohdalla. Kunta voi omalla päätöksellään harkinnanvaraisesti alentaa oppilaiden kyytirajoja. Sievin koululautakunta (21.11.2019 § 61) on näin päättänyt:

Sievin kunta järjestää oppilaalle maksuttoman kuljetuksen kunnan osoittamaan esiopetuspaikkaan tai lähikouluun, jos oppilaan varsinaisen koulumatkan pituus on

- Esioppilailla ja 1.-2. -luokkalaisilla yli 3 km
- 3.-9. -luokkalaisilla yli 5 km.

Talvikyytien erillispäätös: Alakoulujen 3-6 luokkien oppilaiden yli 3 km ja yläkoulun oppilaiden erillispäätösten perusteella myönnettävät talvikyydit toteutuvat jouluhelmikuun koulupäivinä vähintään 3 km koulumatkoille. Ajanjakso voi muuttua hankalien keliolosuhteiden perusteella.

Oppilaan varsinaisella koulumatkalla tarkoitetaan päivittäistä kodin ja koulun/päiväkodin välistä matkaa, jonka oppilas kulkee esiopetukseen/kouluun ja sieltä palatessaan. Koulumatkan pituus lasketaan lyhintä, jalankulkukelpoista yleisessä käytössä olevaa tietä pitkin kotipihalta koulun pihalle.

- Kunnan velvollisuutena ei ole järjestää koulukuljetusta koko matkalle ovelta ovelle, vaan kuljetus voidaan järjestää vain osalle matkasta esimerkiksi pääteitä tai vastaavia yleisiä reittejä pitkin.

2) Koulumatkan vaarallisuus

Jos koulumatka tai osa koulumatkasta määritellään vaaralliseksi, kunta on velvollinen järjestämään kuljetuksen vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osuudelle tai korvaamaan huoltajalle koulumatkakustannuksia oppilaan kuljettamisesta. Tällöin koulukuljetuksesta päätetään tapauskohtaisesti ottaen huomioon oppilaan ikä ja/tai muut olosuhteet.

Vaarallisen koulutien arvioinnissa voidaan käyttää apuna ja soveltaa Koululiiturohjelmaa.

3) Koulumatkan vaikeus tai rasittavuus

Kunta järjestää oppilaalle kuljetuksen tai korvaa oppilaan huoltajalle koulumatkakustannuksia, jos koulumatka on oppilaalle liian vaikea tai rasittava.

Matkan vaikeutta tai rasittavuutta arvioitaessa käytetään perusteena lääkärin, psykologin tai muun asiantuntijan lausuntoa oppilaasta tai liikkumisolosuhteista johtuvia seikkoja. Asiantuntijalausunnan hankkii huoltaja. Se on toimitettava joka lukuvuosi hakemuksen mukana uudelleen, ellei se ole luonteeltaan pysyväisluonteinen. Tee sähköinen hakemus liitteineen sivistystoimistoon toukokuun loppuun mennessä.

4) Muuta kuin lähikoulua käyvät oppilaat

Perusopetuslain 6 §:n § 2. momentin nojalla Sievin sivistyslautakunta osoittaa oppilaille lähikoulut. Mikäli oppilas vaihtaa koulunkäyntipaikakseen muun kuin oman lähikoulunsa, voidaan siihen myöntää oikeus ehdolla, että huoltaja vastaa kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista.

Oikeutta koulukuljetukseen tai korvaukseen koulukuljetuksesta ei ole siinäkään tapauksessa, että lähikouluun olisi koulukuljetus. Kuljetusoikeus voi olla vain ja ainoastaan oppilaalle osoitettuun lähikouluun.

Kuljetuksesta muuhun kuin lähikouluun perheen omista toiveista johtuen vastaa aina koti.

5) Esiopetus päiväkodissa

Päiväkodissa tapahtuva esiopetus ei oikeuta automaattisesti kuljetusoikeuteen. Huoltajat voivat anoa kuljetushakemuksella kuljetusta vain niille päiville, kun lapsi tarvitsee pelkästään esiopetusta.

Päivinä, jolloin huoltajat kuljettavat perheen muita lapsia hoitoon päiväkotiin, ei esioppilaalla ole oikeutta kuljetukseen.

6) Yhteishuoltajuus

Yhteishuoltajuustapauksissa noudatetaan KHO:n päätöstä 2006:10: Koulukuljetus myönnetään ja järjestetään ainoastaan oppilaan väestörekisterin mukaisesta osoitteesta.

Oppilaalla on yksi osoite, joka on merkitty väestörekisteriin ja jonka perusteella määritellään oppilaan lähikoulu. Kunnalla ei ole velvollisuutta järjestää kuljetusta eri osoitteessa asuvan toisen huoltajan luota.

7) Muutto kesken lukuvuoden

Jos oppilas muuttaa kunnan sisällä, kunta osoittaa oppilaan uuden kotiosoitteen perusteella oppilaalle lähikoulun. Oppilaalla on kuitenkin oikeus käydä kuluva lukuvuosi loppuun koulussa, jonka oppilas hän oli ennen muuttoaan, mikäli huoltaja vastaa mahdollisista oppilaan kuljettamisesta aiheutuvista kustannuksista.

8) Toisen asteen opiskelijat

Koulukuljetusperiaatteiden mukaiset koululaiskuljetukset järjestetään esi- ja perusopetuksen aikana. Sievin kunta ei järjestä koulukuljetuksia toisen asteen opetukseen erikseen, vaan lukio-opiskelijat voivat hyödyntää olemassa olevaa joukkoliikennettä koulumatkoilla. Koulumatkatukilain (48/1997) mukaisesti perusopetuksen jälkeisiin opiskelumatkoihin koulumatkatukea haetaan Kansaneläkelaitokselta. Tukea maksetaan määrätyn ehdoin ammatillisissa oppilaitoksissa ja lukiossa opiskeleville. Lisätietoa: www.kela.fi/koulumatkatuki.

9) Koulukuljetusten yleisperiaatteet ja ohjeet kouluille ja huoltajille:

1. Sievin koulukyydit ajetaan kuljetusoppilaslistojen mukaisesti, jolloin vain kyytioikeuden saaneet oppilaat voidaan ottaa kyytiin. Kaikki kuljetusaikataulut edellyttävät, että oppilaat ovat kyyteihin nousupaikalla (pysäkki tai muu) n. 5 minuuttia ennen liikennöitsijän tai koulun antamaa lähtöaikaa.

2. Linja-autoihin noustaankin merkityiltä pysäkeiltä tai muulta erikseen sovitulta nousupaikalta. Pihasta voidaan oppilas hakea vain poikkeustapauksessa (erityinen tuki, tms.)
3. Huoltajan on ilmoitettava taksille, jos oppilas ei yksittäisinä päivinä nouse aamukyytiin tai vastaavasti jää pois ilta-päiväkydeistä, jotta vältetään odottelulta (esim. huoltajan hakiessa omatoimisesti oppilaan). Aikataulujen venyminen aiheuttaa aina myöhästymisiä toisaalla. Kaikissa kyydeissä periaatteena on, että keliolosuhteet huomioiden pyritään noudattamaan annettua aikataulua.
4. Ilta-päivisin koulujen on huolehdittava oppilaat ajoissa koulukyyteihin takseille ja linja-autoille aikataulujen puitteissa.
5. Lainsäädännön mukaan alle 13-vuotiaan (lukuvuoden alkaessa) koulumatka odotuksineen saa kestää päivässä enintään 2½ h, yli 13-vuotiaan (lukuvuoden alkaessa) enintään 3 h. Odotuksia voi olla lakisääteisen aikarajan puitteissa.

Kouluun saapuvien oppilaiden valvonnasta ei säädetä erikseen laissa, mutta oppilaiden katsotaan olevan koulumatkalla siihen saakka, kun hänen työpäivänsä alkaa (KHO ennakkopäätös). Tämän perusteella kunnalla ei ole velvoitetta järjestää valvontaa oppilaille ennen koulun alkamista. Ilta-päivisin valvontoja järjestetään tarvittava määrä.

10) Koulukuljetusoikeus koulun lakkautuessa

Kyläkoulun lakkautuessa oppilaalla on oikeus koulukuljetukseen uuteen kouluun kahdelle ensimmäiselle lukuvuodelle, vaikka koulukuljetusperiaatteiden kriteerit eivät täytyisikään.